

Formes i Aspectes de la Literatura Infantil i Juvenil

Codi: 42956
Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
4313816 Biblioteca Escolar i Promoció de la Lectura	OT	0	1

Professor/a de contacte

Nom: Emma Bosch Andreu

Correu electrònic: emma.bosch@autonoma.cat

Equip docent extern a la UAB

Emma Bosch (Responsable del Mòdul)

Marc Alabart

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

Per cursar l'assignatura no és necessari cap requisit previ.

Objectius

Aquest mòdul té com a objectiu principal conèixer la diversitat de formes en què es materialitza la Literatura Infantil i Juvenil.

En aquesta línia, analitzarem la funció de la imatge en les produccions literàries, especialment aquelles on l'interès dels autors se centra en la materialització formal.

També reflexionarem sobre l'evolució dels clàssics i de la poesia cap a noves formes amb l'objectiu d'expressar nous continguts.

Competències

- Contextualitzar l'activitat professional en les pràctiques i els hàbits lectors de les societats actuals, així com en els processos d'aprenentatge escolars.
- Desenvolupar valors professionals que incloguin l'ètica, en particular, el respecte a la diversitat d'opinions i de manera de ser i de fer.
- Gestionar la colecció, els recursos i els serveis de la biblioteca.
- Incorporar les TIC per aprendre, comunicar i compartir en contextos educatius.
- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis
- Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit
- Relacionar i difondre les activitats culturals i de lectura, tant dels projectes propis com del context social, a través dels instruments adequats.
- Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca

Resultats d'aprenentatge

1. Detectar els valors d'edició, tant gràfics (il·lustració, maquetació) com textuals (traducció, fidelitat, adaptació) i el seu ús funcional.
2. Determinar les possibilitats d'ús i relació entre el fons de la biblioteca i els aprenentatges acadèmics.
3. Discernir entre difusió i banalització i entre pertinència i oportunisme.
4. Equilibrar la presència de gèneres i tipologies de llibres de ficció a la biblioteca escolar.
5. Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis
6. Que els estudiants tinguin les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant, en gran manera, amb treball autònom a autodirigit
7. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca
8. Utilitzar els enllaços en xarxa per compartir estratègies educatives, comunicatives i bibliogràfiques.
9. Utilitzar els suports TIC per a la investigació i l'anàlisi dels llibres de ficció de la biblioteca.
10. Valorar els documents bibliogràfics elaborats amb el tractament adequat del text, l'autoria i el gènere.
11. Valorar l'adequació dels elements formals, textuals i materials dels llibres de ficció a l'edat i el context lector dels destinataris.

Continguts

- Tipologia dels llibres il·lustrats per a infants.
- Funcions de la imatge en les produccions literàries.
- Dimensions de la literatura infantil i juvenil.
- Evolució formal dels clàssics i de la poesia per a infants.
- Dinamització del fons icònic-textual de la biblioteca escolar.

Metodologia

Classes magistrals.

Localització i anàlisi de textos i suports de transmissió.

Elaboració de treballs d'anàlisi, selecció i valoració d'obres segons diversos paràmetres.

Lectura i presentació d'obres i textos amb diferents aplicacions de les TIC.

Lectura i debat bibliogràfic presencial i en fòrums virtuals.

Tutories en línia.

*La metodologia docent i l'avaluació proposades poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Supervisades			
Activitats i treballs durant el mòdul	82	3,28	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Participació en els fòrums virtuals	18	0,72	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11
Tipus: Autònomes			
Lectura d'articles	25	1	3, 5, 6, 7

Avaluació

Assistència i participació en les activitats presencials i virtuals: 12%

Dues activitat individuals per explorar coneixements previs: 8%

Dues activitats en parella per analitzar i seleccionar un fons bibliogràfic segons criteris predeterminats: 40%

Disseny en parella d'un projecte de mediació d'un fons bibliogràfic seleccionat segons uns segons criteris consensuats amb els docents: 40%

*La metodologia docent i l'avaluació proposades poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitats de valoració de les obres segons la seva funció en els aprenentatges escolars	30%	0	0	3, 8, 10, 11
Activitats d'anàlisi dels productes textuals i gràfics	35%	0	0	1, 2, 6
Lectura i anàlisi de textos teòrics	20%	0	0	5, 7
Participació en les activitats a l'aula i en els fòrums segons les pautes marcades	15%	0	0	4, 9

Bibliografia

- Bajour, C. (2018). Todo necesita del silencio. Cecilia Bajour: respiración, cuerpo y pausa en la poesía infantil contemporánea. *Linternas y bosques* [en línia]. Disponible a: <https://linternasybosques.wordpress.com/2018/03/06/todo-necesita-del-silencio-cecilia-bajour-respiracion-cuerp>
- Bellorín, B. (2015). *De lo universal a lo global: nuevas formas del folklore en los álbumes para niños*. Tesis Doctoral. Universidad Autónoma de Barcelona.
- Bellorín, B. (2016). Descifrar el ADN de los cuentos de hadas. *Linternas y bosques*, abril. Disponible a: <https://linternasybosques.wordpress.com/2016/03/30/descifrar-el-adn-de-los-cuentos-de-hadas/>
- Bellorín, B. (2016). Los cuentos de hadas en el libro. *Peonza*, 119, 36-45.
- Bosch, E. (2018). Al servei de la narració. *Faristol*, 87, 5-8.
- Bosch, E.; Díaz-Plaja, A.; Duran, T.; Manuel, J.; Prats, M. (2016). Una aproximació als trets característics del llibre poètic experimental. A: Pons, Margalida; Reynés, Josep Antoni (eds.) (2016) *Poètiques liminars: imatge, escena, objecte, trànsit*, 109-122. Edicions Universitat de les Illes Balears, TECSSED, 5.
- Colomer, T.; Manresa, M.; Ramada Prieto, L.; López Reyes, L. (2018). *Narrativas literarias en educación infantil y primaria*. Síntesis.
- Fittipaldi, M. (2013). *¿Qué han de saber los niños sobre literatura? Conocimientos literarios y tipos de actuaciones que permiten progresar en la competencia literaria*. UAB.
- García Montero, L. (2000). *Lliçons de poesia per a nens i nenes inquietes*. Comares.
- Garralón, A. (2017). *Historia portátil de la literatura infantil*. Prensas de la Universidad de Zaragoza.
- Martínez Pardo, E. (2017). *Sota la pell del llop. Acompanyar les emocions amb els contes tradicionals*. Graó.
- Munita, F. (2013). El niño dibujado en el verso: Aproximaciones a la nueva poesía infantil en la lengua española. *Anuario de Investigación en Literatura Infantil y Juvenil (ANILIJ)*, 11, 105-117.
- Munita, F.; Real, N. (2019). Simple o Ximple? Una reflexió sobre la poesia infantil. *Faristol*, 89, 26-29.
- Prats, M. (2009). La poesia per a infants. Estat de la qüestió en llengua catalana. *Caplletra*, 46, 149-181.

- Prats, M. (2016). Edició de llibres infantils i juvenils a Catalunya: la poesia. *Anuari de l'Observatori de Biblioteques, Llibres i Lectura* [en línia], Vol. 4, 123-134. Disponible a: <http://www.raco.cat/index.php/AnuariObservatori/article/view/313851/403959>.
- Salisbury, M. (2004). *Ilustración de libros infantiles*. Acanto.
- Salisbury, M.; Styles, M. (2012). *El arte de ilustrar libros infantiles. Concepto y práctica de la narración visual*. Blume.
- Sotomayor, M.V. (2005). Literatura, sociedad, educación. Las adaptaciones literarias. *Revista de Educación*, N° Extra 1 (Exemplar dedicat a: Sociedad Lectora y Educación), 217-238. Disponible a: <https://dialnet.unirioja.es/servlet/articulo?codigo=1332479>.

Programari

No cal un programari especial.